

אורות השבת

גליון מס' **1067**

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
תזריע

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

השמר בנגע הצרעת

וְהַצְרִיעַ אֶשֶׁר בּוֹ הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרָמִים וְרָאשׁוֹ
הֲיָהּ פְרֻעַ וְעַל שָׂפָם יִעָטָה וְטָמְאָה טָמְאָה יִקְרָא
כָּל יָמֵי אֶשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא טָמְאָה הוּא
בְּיָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמִּטְנָה מוֹשְׁבּוֹ
(ויקרא יג, מה-מו)

פרומים: קרועים פרוע: מגודל שער. ועל שפם ומטה: כאבל.
טמא יקרא: משמיע שהוא טמא ויפרשו ממנו. **בדד ישב:** שלא יהיו שאר טמאים יושבים עמו. (רש"י)

משפט המצורע יש בו כדי לאלפינו בינה, עד כמה נזהרו ישראל בשמירת מצוה אחת. שנינו בנגעים (פ"ז משנה ד): 'יתולש סימני טומאה (כגון שיער לבן בעור הבשר ושיער צהוב בנתקים - ר"ש), עובר בלא תעשה (שנאמר השמר בנגע הצרעת - ר"ש). ואם עשה כן, עד שלא בא אל הכהן, טהור. לאחר החלטו, טמא'. וזאת הלכה העלה הרמב"ם (הלכות טומאת צרעת פ"ז הלכה ב).

ולפי זה, יש להתבונן נוראות. הנה דין המצורע חמור הוא עד מאוד, ומפורש דינו בתורה ובתלמוד, וכה הם מקצת פסקי הרמב"ם (שם הלכה ו-ז): 'מצות עשה שיהיה המצורע המוחלט מכוסה ראש כל ימי חלוטו, ועוטה על שפם כאבל, ופורס בגדיו, ומודיע העוברים עליו שהוא טמא. ואפילו כהן גדול שנצטרע, פורע ופורס. ואסור בשאלת שלום כל ימי חלוטו כאבל, ואסור לספר ולכבס כל ימי חלוטו. ונוהג בכל הדברים האלו, אפילו בשבתות וימים טובים. דין המצורע שיהיה לו מושב לבדו חוץ לעיר, שנאמר מחוץ למחנה מושבו', עכ"ל. ואכן איה הסופר אשר יוכל לתאר בקולמוסו את גודל ייסורי המצורע ולאמוד את גודל בושותו, ובפרט אם הוא איש נכבד ומורס מעם כדוגמת 'כהן גדול'. שכן הגע עצמך, כיצד נראה אדם גדול ומפורסם, כשהוא עטוף שק לראשו, והינו פרוע שיער, ובגדיו פרומים ומלוכלכים - אפילו בשבתות וימים טובים, מנודה הוא מהחברה ומחוץ למחנה מושבו. ואם לא די בזה, עוד צריך הוא בעצמו להודיע לרבים - שהוא טמא ויש להם להתרחק ממנו! והנה יש בידו לגאול עצמו מכל מסכת היסורים הנוראים הללו, על ידי שיתלוש רק ישערה אחת מעור בשרו קודם שיבוא אל הכהן! אך ראה זה פלא, איש אינו מעלה בדעתו לעשות כן, מפני שמול כל היסורים הנוראים הללו עומדת לנגד עיניו אזהרה אחת של תורה - 'השמר בנגע הצרעת'. ובעקבותם, יזכה לכמה מצוות עשה שנאמרו בטהרת המצורע - תגלחת, טבילה, הקרבת קרבן, ועוד. ומי האיש הירא לדבר ה' אשר יפסיד מצוות אלו, גם במחיר סבל נורא ואיום כל כך.

והרוצה להחכים מעט בשכרו של אדם המצער עצמו על קיום המצוה המוטלת עליו, יש לו להכפיל את מדת כל היסורים הנוראים הנזכרים לעיל, בחמש מאות! שכן כבר אמרו רבותינו, מדה טובה מרובה ממידת פורענות, אחד מחמש מאות. וכה הם דברי הגמ' במכות (כג, א): 'כל חיבי כריתות שלקו, נפטרו ידי כריתתם, שנאמר (דברים כה, ג) ונקלה אחיך לעניך. כשלקה, הרי הוא כאחיד, דברי רבי כאחיד, דברי רבי חנניה בן גמליאל. ואמר רבי חנניה בן גמליאל, מה אם העובר עבירה אחת נוטל נפשו עליה, העושה מצוה אחת, על אחת כמה וכמה שתיתן לו נפשו. הרי לפנינו, שיש בכוח מצוה אחת כדי להציל נפשו של האדם אפילו מחיוב כרת האיום והנורא. והדברים נשגבים מבינתנו.

ומי לנו גדול כדוד המלך ע"ה, אשר העד העיד עליו התלמוד בירושלמי (סנהדרין א, ד): 'אין לך אדם בישראל שבינה עצמו על המצות, יותר מדוד. מפני מה ביזה עצמו על המצות, שהיו מביטין בארון (ידך ביינו) ומתים'. ומעתה כל דברינו על אודות תורת המצורע, קורמים בזה עור וגידים.

ומדי דברי בזה, זכור אזכור את פירושו הבהיר של רבי אברהם בן הרמב"ם ע"ה אשר האיר את עינינו בתעלומה נשגבה, אודות בגדי החמודות של עשיו. הנה מודעת זאת מדברי המדרש, שבגדי החמודות הללו היתה בהם תכונה מיוחדת, שהיו מצויירים בה כל חיות השדה, וכל חיה שראתה את דמותה חקוק על גבי בגד זה היתה נכנעת מאלוה. ובגד זה, חמד עשיו מנמרוד. ועל כן עשיו כמו נמרוד, היה איש יודע ציד, מפני שעל

דבר העורך

ליהודי יש שתי נשמות

'אשה כי תזריע וילדה זכר' (וי, ב). כתב בעל התניא זי"ע"א יהודי נולד עם שתי נשמות, נפש הבהמית, נפש האלוקית, חלק אלוקה ממעל ממש. בלידה, גופו, ונשמה האלוקית, חלק אלוקה ממעל ממש. בלידה, כשהנשמה יורדת למטה להתלבש בגוף, נותנים לה כוחות להתגבר על חומריות הגוף, לכבוש את הנפש הבהמית ולנצח את ההסתר של העולם. אומר הרבי לכל אחד ואחת יש כוח ליסור מרע' וליעשה טובי. גם אם האדם חש שיש לו גוף עב וגס, הנמשך אחר התאוות החומריות, או שהוא לקוי במידות רעות, כשקר, גאווה, רכילות, לשון הרע ושאר תאוות, אל לו להיבהל, כי ודאי ניתנו לו כוחות אלוקיים אדירים למעלה, לעמוד במשימה האלוקית שהוטלה עליו, שלשם כך ירדה נשמתו לעולם, ולהצליח להאיר את הנשמה באור גדול שביקע את החומריות ויאיר לו את הדרך.

ברכת לכת לאלו ויקבוק
הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סוהוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת קודש
מדויק לכאר-שבע	14.4.24	15.4.24	16.4.24	17.4.24	18.4.24	19.4.24	20.4.24
עלות השחר	4:53	4:51	4:50	4:49	4:47	4:46	4:45
זמן טלית ותפילין	5:00	4:59	4:57	4:55	4:54	4:53	4:52
זריחה - תחילת החמה	6:18	6:17	6:16	6:15	6:14	6:13	6:11
סוף ק"ש לדעת מג"א	8:47	8:46	8:45	8:44	8:44	8:43	8:42
סוף ק"ש להמניא והמ"א	9:26	9:25	9:24	9:24	9:23	9:22	9:22
סוף ביטול ק"ש	10:31	10:30	10:30	10:29	10:29	10:28	10:28
חצות יום וזליחה	12:41	12:41	12:41	12:41	12:41	12:41	12:40
סמנת גדולה	13:14	13:14	13:14	13:14	13:14	13:14	13:13
סלח המנחה	18:05	18:05	18:06	18:06	18:07	18:07	18:08
סקיעה	19:11	19:12	19:12	19:12	19:13	19:14	19:15
צאת המובלים	19:27	19:27	19:28	19:28	19:29	19:30	19:31

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	תזריע
הפטרה:	ואיש בא
כניסת השבת:	18:50
יציאת השבת:	19:41
רבנו תם:	20:29

"ברכת הלבנה"
החל מ-ז' ניסן יום שני בערב משעה 23:57
סוף זמנה חג פסח במזאזי חג ראשון עד השעה 18:19

אורות הכשרות

אורות הפרשה

ידי מלבוש בגד זה לא היה צריך כל מאמץ במלאכת הציוד. ועל פי זה יש לתמוה עד מאוד, מדוע כשביקשו יצחק אבינו (בראשית כז, ג-ד): 'ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי ציד ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי... בעבור תברכך נפשי בטרם אמות', לא לקח עשיו את הבגד הזה. שהרי מפורש בכתוב (שם טו): 'ותיקח רבקה את בגדי עשיו בנה הגדול אשר אתה וביתת ותלבש את יעקב בנה הקטן', ומבואר שם ברש"י: 'שחמדן אותן מן נמרוד'. הרי לפנינו מפורש, שעשיו השאיר את בגדי הציוד המיוחדים ובהם להטריח עצמו - לצוד ציד לאביו. ומי יודע אם לא בשל עיכוב זה, הקדימו יעקב בקבלת הברכות, כפי שעולה ממשטן של כתובים. ועל כל פנים, הלב משתומם לטרחת יתירה זו מהי עושה. ברם על פי המבואר לעיל, אין מקום לתמיהה זו כלל ועיקר. שכן עשיו אשר היה מפורסם במצות כיבוד אב ואם, ידע גם ידע, שבשביל קיום מצוה, ראוי לעמוד ולטרוח מפני שזהו עיקר שכרה, כמו שאמרנו 'לפום צערא אגרא'. ובפרט שיצחק כרך את מתן הברכות - בקיום מצוה זו: 'בעבור תברכך נפשי'. ועל כן בחר להניח את בגדי הציוד, ולהטריח עצמו בקיום המצוה. וזהו מוסר השכל לכל המתקשים בקיום המצוות, בשל מכשולי היצר. ישמע חכם ויוסף לקח!

מעשה מופלא מסופר על הגאון מוילנא זיע"א בתקופת מאסרו הנוודע לפרק זמן של כמה שבועות, אשר בהם חל חג הסוכות, וכך נאלץ רבינו לשהות בימי החג במאסר הוילנאי. מובן מאליו שסוכה לא היתה ברשות כלאו, ופשוט שהוא בכלל דין מצטער הפטור מהסוכה. אך הגאון אשר ביטול מצות עשה היתה בנפשו, לא הסתפק בהיתר או פטור מן המצוה, ותלמידיו מספרים שבכל לילה היה מתרוצץ בכלאו כשידיו אוחזות בריסי עיניו לבל תחטפנו אפילו שנת עראי, ונמצא חלילה ישן מוחץ לסוכה!... וכשנזכרו שומרי בית האסורים כי הנ"ל כבר לא ישן כמה לילות, הסכימו בלית ברירה להעמיד לו סוכה בתוך כותלי הכלא!

בברכת למה ללום ומבורך
הרב יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית
באר שבע

**גבאי בתי הכנסת הי"ו
השלום והברכה**

**חלוקת שי
לחג הפסח תשפ"ד**

**חלוקת השי לחג הפסח תשפ"ד
עבור בתי הכנסת**

תתבצע במשרדי המועצה הדתית

רח' התלמוד 8, באר-שבע

בימים שלישי, רביעי וחמישי

ח' - י' ניסן תשפ"ד (16-18.4.24)

מהשעה 09:00 בבקר ועד השעה 13:00

נא להקפיד על זמנים אלו.

לא תתבצע חלוקה במועד אחר.

**לא תיתן אפשרות לקבל
עבור בית כנסת אחר.**

*בברכת פסח כל
וחם למח!*

יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית

ביתר של האדם

'דבר אל בני ישראל לאמור, אשה כי תזריע וילדה זכר' (יב, ב). מבאר הרבי כתב רש"י אמר רבי שמלאי, כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף. האדם נברא "אחר כל בהמה חיה ועוף", משום שביכולתו לבחור ברע ולעבור על רצון בוראו, ואילו הם אינם יכולים לעשות זאת, כי אינם בעלי בחירה. מובן אפוא שביורוס של בעלי החיים קל מבירורו של האדם. לכן קדמה תורת בהמה חיה ועוף לתורתו של האדם, על פי הסדר "מן הקל אל הכבד".

הבחירה לעלות ולרדת

'דבר אל בני ישראל לאמור, אשה כי תזריע וילדה זכר' (יב, ב). מבאר ה'חתם סופר' כתב רש"י אמר רבי שמלאי, כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף. אל יחשוב אדם שהוא השליט על הבריאה ומותר לו לפרוץ את כל הגדרים, להתנאות ולהתנשא בליבו ולומר "אדמה לעליון". לכן הקדימה התורה את דיני הבהמה לדיני האדם, ללמדנו שכשם שהאדם מסוגל לעלות מעלה מעלה, על ידי כוח הבחירה שבו, כך הוא מסוגל לרדת לעמקי שאול.

להתאבב שם שמים

'דבר אל בני ישראל לאמור, אשה כי תזריע וילדה זכר' (יב, ב). מבאר ה'משך חכמה' כתב ב'מדרש רבה' זהו שנאמר 'אחור וקדם צרתני' (תהילים קלט, ה). אם זכה אדם, אומרים לו, אתה קדמת לכל מעשה בראשית, ואם לאו, אומרים לו, "יתוש קדמך". אם זכה אדם, ועל ידי מעשיו מתאבב שם שמים, כי אז הוא קודם כדין לכל מעשה בראשית, ועל כן אומרים לו, אתה קדמת לכל מעשה בראשית. ואם לא זכה אומרים לו יתוש קדמך, כפי סדר הבריאה.

לידת הגאולה

'דבר אל בני ישראל לאמור, אשה כי תזריע וילדה זכר' (יב, ב). מבאר ה'אור החיים' הקדוש זיע"א "אשה" זו כנסת ישראל, שנמשלה לאישה. "כי תזריעי" רומז למצוות ומעשים טובים, ככתוב "זרעו לכם לצדקה". "וילדה זכר" על ידי מעשים טובים אלה נזכה לגאולה העתידה, שהתהיה בבחינת 'זכר', גאולה נצחית שאין אחריה גלות.

צפייתת הגילויים

'דבר אל בני ישראל לאמור, אשה כי תזריע וילדה זכר' (יב, ב). אומר הרבי ה'צמח צדק' זיע"א המצוות נמשלו לזריעה, כי כשם שעל ידי זריעת גרעין בארץ צומחת תבואה רבה, כך על ידי קיום מצוה 'צומח' גילוי אלוקות בעולמות העליונים. זאת ועוד, כשם שגרעין אינו מסוגל לצמוח בכל מקום, ועפר המדבר אינו מצמיח כלל, כן ישראל דווקא הם "ארץ חפץ", ועל ידי מעשי המצוות שלהם דווקא נעשית ה'צמיחה' למעלה.

המשית יתפסה זמן מסוים

'וילדה זכר וטמאה שבעת ימים, וביום השמיני' (יב, ג-ב). מבאר ה'אור התורה' "וילדה זכר" רומז לגאולה העתידה, שנמשלה ללידה. "וטמאה שבעת ימים" רומז למה שנאמר בספרים שמלך המשיח יתכסה זמן מסוים, כפי שמצינו במשה, גואל ראשון, שקודם בואו להוציא את ישראל ממצרים שהה זמן מסוים במדיין. "וביום השמיני" רומז לכינור של ימות המשיח, שהוא של שמונה נימין.

ברית פילה פשעוברת שבת

'וביום השמיני ימול בשר ערלתו' (יב, ג). מבאר הרבי הרי"צ ברית המילה, שהיא ביום השמיני, נעלה מיום השבת, שהיא ביום השביעי, והיא שומרת על גילוי השביעי. לכן עורכים את המילה רק אחרי שעוברת שבת אחת, כי המילה נעלה ממנה.

ברית של מסירת נפש

'וביום השמיני ימול בשר ערלתו' (יב, ג). מבאר ה'שיח יצחק' הכיסא שיושבים עליו ומחזיקים את התינוק בשעת הברית קרוי 'כיסא של כשם שאלהו מסר את נפשו על הדת, אף הרך הנימול. אליהו הנביא' כך יתכן שצפויים לו ניסיונות קשים והוא נזקק למסירות נפש לשמור על יהדותו.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות ליל הסדר

ש - מהו שיעור הכוס - היוצאים בו ידי חובת ארבע כוסות, וכמה יין צריך לשתות ממנו?

ת - שיעור הכוס צריך להכיל לפחות רביעית יין (כ-86 גרם). וכן לא יפחת משיעור שתיית רביעית. ואם קשה עליו מאד השתיה בשיעור הזה, ישתה לפחות רוב רביעית (כ-44 גרם) ובלבד שהיא זה רוב הכוס.

ש - האם צריך לשתות שיעור זה בבת אחת, או אפשר לשתות בסירוגין?

ת - יש לשתות שיעור זה בבת אחת בלא שישהה יותר מכדי שיעור רביעית, ואם שהה צריך לחזור ולשתות. אולם מי שהיין מזיקו או שיגרם להפרעת המשך קיום הסדר, אינו צריך לחזור ולשתות.

ש - באלו מצוות של ליל הסדר צריך הסבה?

ת - כל אכילה ושתייה של מצוה מלבד אכילת מרור, צריכים להיות בהסבה, והיינו: שני כזיתים מצוה של "מוציא מצה", כזית מצוה של "כורך", כזית מצוה של "אפיקומן", ארבע כוסות של יין. ואם לא הסב או אפילו הסב לצד ימין, צריך לחזור בכולם. אולם אם קשה עליו לחזור ולאכול עוד מצוה, בדיעבד יוצא ידי חובה באכילת כזית אחד של מצוה בהסבה.

ש - האם יש מצוה להסב גם בשאר הסעודה?

ת - מצוה לכתחילה להסב, גם בשאר אכילה ושתייה שבסעודה. ואם לא הסב בהם, פשוט שאינו צריך לחזור על סעודתו.

ש - האם שאר בני הבית חייבים בהסבה?

ת - מעיקר הדין אשה פטורה מהסבה, אולם כבר פשט המנהג שגם נשים ושאר בני הבית מסבים. כיון שכל הנשים בזמננו הן חשובות, וגם בעל הבית אינו מקפיד על כך. ועל כל פנים אשה שלא הסבה, יצאה ידי חובה.

ש - האם מותר לקיים את ההסבה באויר או שצריך דוקא להישען על משענת?

ת - מצוות ההסבה צריכה להיות דוקא בדרך של משענת, דהיינו שישען לצד שמאל על גבי כרים וכסתות וכדומה, אך המטה אתצוארו לצד שמאל וישען באויר לא עשה כלום, ואינו יוצא ידי חובת הסבה.

ש - האם מותר לשתות משקאות קלים, אחר גמר הסדר?

ת - מותר לשתות משקאות שאינם משכרים, כגון שתיה קלה או קפה ותה, ובלבד שעושה כן כדי להמשיך בספור יציאת מצרים.

ש - מי שלא אמר יעלה ויבוא בברכת המזון בליל פסח, האם צריך לחזור ולברך?

ת - אף שבשאר ימי הפסח אם שכח יעלה ויבוא בברכת המזון, אינו חוזר ומברך. מכל מקום בליל פסח, צריך לחזור ולברך.

ש - האם יוצאים ידי חובת סיפור יציאת מצרים בקריאת ההגדה, או שצריך להוסיף עליה?

ת - מעיקר הדין יוצאים ידי חובת סיפור יציאת מצרים בקריאת ההגדה, ובלבד שיקראנה בנחת ובשמחה, ויבינו המסובים את הכתוב בה. אך כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובה, ולכן טוב להוסיף בסיפורי יציאת מצרים במדרשים ובפרושים נאים המושכים את לב כל המסובים.

ש - האם מותר להפסיק בדיבור או באכילה בשעת קריאת ההגדה?

ת - אסור להפסיק בדיבור בעת קריאת ההגדה, אלא במקום צורך גדול. כמו כן יש להחמיר, שלא לטעום כלום בשעת קריאת ההגדה.

ש - מי שאין לו בנים או נכדים, האם מצוה עליו לספר ביציאת מצרים?

ת - אמנם עיקר מצוות סיפור יציאת מצרים, הוא לספר לבניו או לנכדיו הקטנים, מכל מקום אפילו מי שאין לו בנים או נכדים, יקיים מצוה זו עם המסובים על שולחנו.

ש - האם נשים חייבות במצוות סיפור יציאת מצרים?

ת - גם נשים חייבות במצוה זו. אך יש אומרים שאינן חייבות אלא מדרבנן, ועל כן ראוי שלא יוצאו ידי חובה את האנשים - החייבים במצוה זו מהתורה.

ש - האם יש להקפיד באכילת "מצה שמורה" ומצות "עבודת יד", בכל ימי הפסח?

ת - יש שנהגו להחמיר שלא לאכול בכל ימי הפסח אלא רק "מצה שמורה", וכן ראוי לנהוג במקום האפשר. אך מעיקר הדין, אין להחמיר בזה אלא בליל הסדר - בשיעורי המצה אשר יוצאים בהם ידי חובה. ולגבי מצות "עבודת יד", אמנם מעיקר הדין יש לסמוך על המקילים במצות מכונה, אך בליל הסדר מצוה מן המובחר לצאת ידי חובת שיעורי המצה - במצות "עבודת יד".

ש - מהו שיעור "כזית", וכמה כזיתים מצוה חייבים בליל הסדר?

ת - שיעור כזית נחלקו בו רבותינו. יש אומרים שהוא שליש ביצה (כ-19 גרם) ויש אומרים שהוא חצי ביצה (כ-29 גרם).

וכיון שאכילת מצה בליל פסח היא מהתורה, צריך לנהוג כדעת המחמירים. ולגבי כמות הכזיתים שיש לאכול בליל פסח: צריך לאכול שני כזיתים מצוה ב"מוציא מצה", וכזית מצוה ב"כורך", וכזית מצוה ב"אפיקומן". נמצא סך הכל ארבעה כזיתים של מצוה, שהם כ-116 גרם. ומי שאין בכוחו לאכול שני כזיתים ב"מוציא מצה", יאכל רק כזית אחד, ונמצא אוכל סך הכל שלושה כזיתים. ואם אין בכוחו לאכול אלא שני כזיתים מצוה, יקח כזית אחד ב"מוציא מצה" וכזית שני ב"אפיקומן". וחולה או זקן שאינו יכול לאכול אפילו כזית אחד, יקח ב"מוציא מצה" שיעור שליש ביצה (כ-19 גרם) ויברך "המוציא", אך לא יברך "על אכילת מצה".

ומי שאכילת מצוה עלולה לגרום לו לחולי או למשכב, ואין צריך לומר במקום חשש סכנה, הרי זה פטור לגמרי מאכילת מצוה, ואינו רשאי להחמיר על עצמו.

ש - מי שמצבו הכלכלי דחוק, מהו שיעור "המצות שמורות" - "עבודת יד" שעליו להשתדל לרכוש עבור ליל הסדר?

ת - רצוי מאד שלא יפחת משיעור ארבעה כזיתים של מצוה שמורה - עבודת יד, היוצאים בהם ידי חובת "מוציא מצה" "כורך" "צפון". ואם אין בידו, יקח לפחות שני כזיתים - אחד ל"מוציא מצה" ואחד ל"אפיקומן". ואם גם זה אין בידו, יקח לפחות כזית אחד ל"מוציא מצה", שכן חייב מהתורה באכילת כזית מצוה בליל פסח.

ש - שני כזיתים מצוה שחייב אדם לאכול ב"מוציא מצה" - תוך כדי שיעור אכילת פרס, מהו שיעור זה?

ת - אם יש בכוחו לאכול כל כזית תוך ארבע דקות (דהיינו 8 דקות לשני הכזיתים), הרי זה יצא ידי חובת כל הדעות. אך מעיקר הדין, יש להתיר עד שבע וחצי דקות כל כזית (דהיינו 15 דקות לשני הכזיתים).

ש - האם נשים חייבות בכל מצוות ליל הסדר?

ת - נשים חייבות בכל מצוות ליל הסדר, ובכלל זה אכילת מצוה ומרור ושתיית ארבע כוסות וסיפור יציאת מצרים.

ש - האם יוצאים ידי חובת ארבע כוסות בין לבן?

ת - יש להחמיר לצאת ידי חובת ארבע כוסות ביין אדום ולא ביין לבן. אך אם אין בידו יין אדום, יקח יין לבן.

ש - האם יוצאים ידי חובת ארבע כוסות במיץ ענבים?

ת - ראוי להחמיר לצאת ידי חובת ארבע כוסות ביין, ולא במיץ ענבים. אולם אם שתיית היין קשה עליו, יקח מיץ ענבים. ועל כל פנים, יכול למהול יין עם מיץ ענבים, ובלבד שישאר בו טעם של יין.

לקיים בנו חכמי ישראל

הציבור נקרא להמשיך להעיתיר בתפילה
לרפואת הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולי עמו ישראל

במאורת הפורעים

לאחר שהבולשביקים הפילו את שלטון הצאר ואת בית־הנבחרים ברוסיה, חלף זמן עד אשר השתלטו כוחות המהפכה על מוסדות השלטון, ובינתיים שרר במדינה תהורובוהו. את המצב ניצל כנופיות למיניהן, שעשו ברחבי המדינה ככל העולה על רוחן.

מטבע הדברים, הראשונים שנפגעו היו היהודים. קהילות ישראל, בעיקר אלו שבכפרים ובעיירות הקטנות, היו מטרה להתקפות אנשי הכנופיות. הללו נהגו לפשוט עליהן, לחמוס ולבזוז מכל הבא ליד. היהודים שמחו כאשר ההתקפות נסתיימו רק בנוק לרכוש, שכן לעיתים היו התוצאות חמורות יותר.

גם יהודי העיר ורונוקוב שבחבל אוקראינה סבלו קשות מפני כנופיות־פרא מקומיות. זו שכנה בפאתי העיר, וחבריה באו מקרב שכונת העוני והפגע. בראש הכנופיה עמד מושע רב־מעללים, שנודע באכזריותו ובפראותו. לא רק היהודים פחדו מפני הכנופיה, אלא גם הגויים. בשעות הערב פחדו התושבים להסתובב לבדם בעיר, מחשש שייתקלו באנשי הכנופיה.

שכונות אחדות בעיר הצליחו להגיע להסדר עם מפקד הכנופיה, לפיו לא יפגעו אנשיה בתושבי השכונה, ובתמורה ישולמו לכנופיה דמי כופר. השמועה הגיעה לאוזניו של יהודי ושמו ר' יצחק ויינר. הוא היה תלמיד־חכם וצדיק במעשיו, ובאורח לא־רשמי היה אחד מרבני העיר.

ר' יצחק היה חדור אמונה תמימה בה', ועל־כן גם לא ידע פחד מאיש. כמה שנים לאחר המאורע המסופר, נשלח לשש־עשרה שנות גלות ועבודת פרך, עונש על פעילותו לשמירה על היהדות בעירו. כששב מהגלות לא מצא את רעייתו וילדיו, אך גם אז לא שינה מאורחותיו הראשונים, וכמעט נשלח בשנית למאסר על 'עבירות' דומות.

הוא החליט לגשת למעוזה של הכנופיה ולהשיג הסדר שיגן על יהודי העיר. הרבה היגיון לא היה בצעד זה. ראשית, כל הסיכויים היו שיהרג עוד לפני שיצליח להגיע אל המפקד. שנית, ליהודים כמעט שלא נותר רכוש, וודאי שלא היו מסוגלים לשלם סכומי כופר בשיעורים שתבעו הפורעים. אבל ר' יצחק החליט לבטוח בה' ויצא למשימתו.

הדרך אל מפקדת הכנופיה רצצה פורעים, ואך בניסיונים הצליח ר' יצחק לחמוק ביניהם בשלום. הוא הגיע עד פתח בניין המפקדה, שם ניצבו שומרים ממושים מכף רגל ועד ראש. זעם ובוז הפיקו מניהם למראה היהודי שהופיע לפניהם. "מה מעשיך כאן?", שאלו, בעודם מצמידים את כידוני רוביהם אל גופו.

"אני מעוניין להיפגש בדחיפות עם המפקד", השיב בעוז־רוח. לשמע הבקשה פרצו הניצבים בחצוק פראי. אחד השומרים, בעל פנים מאיימות במיוחד, הישיר את

מכירת חמץ

מכירת החמץ תתקיים בבנין הרבנות והמועצה הדתית רחוב התלמוד 8, באר-שבע החל מא' בניסן תשפ"ד (9.4.24) ועד י' בניסן תשפ"ד (21.4.24) מהשעה 9:00 ועד השעה 14:30

וכן בבתי הכנסת באמצעות רבני בתי הכנסת בלבד

כמו כן מי שאינו יכול להגיע למכור את החמץ מכל סיבה שהיא יוכל לבצע זאת דרך אתר המועצה הדתית

הגעלת כלים

כמדי שנה תקיים הרבנות והמועצה הדתית מבצע הגעלת כלים לציבור הרחב ללא תשלום בשכונות העיר, בימים שלישי - מוצ"ש, ח' - יב' (16.4.24-20.4.24) לפי הפירוט דלהלן:

שעות	ימים	המקום
14:00-18:30	יום שלישי ח' ניסן תשפ"ד (16.4.24)	שכונה א' ליד המקווה רח' אחד העם 29 (מיכר בר אילן)
14:00-18:30	יום שלישי ח' ניסן תשפ"ד (16.4.24)	שכונה ד' צפון ליד המקווה, רח' שמעון בן שטח
14:00-18:30	יום רביעי ט' ניסן תשפ"ד (17.4.24)	שכונת רמות ליד המקווה, רח' המודע
14:00-18:30	יום רביעי ט' ניסן תשפ"ד (17.4.24)	שכונה ג' ליד המקווה, רח' עליאש
21:00-01:00 בלילה	יום חמישי י' ניסן תשפ"ד (18.4.23)	שכונת נווה זאב ליד תלמוד תורה חב"ד רח' גרוסמן
21:00-01:00 בלילה	יום חמישי י' ניסן תשפ"ד (18.4.23)	פלח 6 ליד בית הכנסת "זכור לאברהם"
22:30-01:00 בלילה	מוצש"ק "שבת הגדולה" יב' ניסן תשפ"ד (20.4.24)	ברחבת ישיבת "בית יוסף" קריית האבות ישיבה של הרב בצרי שליט"א

הכשרת הכלים תעשה על פי הנחיות מחלקת הכשרות ופיקוח אישי של כב' רב העיר הגאון רבי יהודה דרעי שליט"א.

הוראות לבעלי הכלים

- * אין להשתמש בכלי 24 שעות קודם הגעלתו.
- * יש לנקות היטב את הכלי מכל לכלוך.
- * כלים שלא ניתן לנקותם כראוי, יעברו ליבון קל באש לפי שיקול דעת המכשירים.
- * יש כלים שאין אפשרות להכשירם, ואין טעם ללחוץ על המכשירים.
- * כלי חרס וחרסינה, אין להם הכשרה.
- * כלי זכוכית מכל סוג שהוא, לא יוכשרו, שכן לבני עדות המזרח די להם בשטיפה והדחה בבית, ולאשכנזים אין מועיל בהם הגעלה.

נא להופיע במועד ובשעות הנקובות

שבת שלום!

קנה רובהו אל ראשו של ר' יצחק ואמר: "שמע"א, יהודון חצוף. אם המפקד ייאות לקבלך לפגישה, שפר מולך, ואם לאו, תשלם בראשך על ההרפתקה".

לשמחתו, ניאות המפקד לקבלו. לאחר שר' יצחק שטח לפניו את בקשתו להימנע מפגיעה ביהודי העיר, שקע המפקד בהרהור קל. לפתע נקב בסכום אנדי ואמר: "אם תשיג לי עד מחר בערב את מלוא הסכום, אצווה על אנשיי להניח ליהודים".

אותו יום היה יום שישי. "מחר בערב" הוא מוצאי־שבת. לר' יצחק לא היה שום מושג מניין ישגי את ההון העצום שדרש המפקד. הוא החל לקבץ כספים, אולם כשכנסה השבת ידע כי אין לו שום סיכוי להגיע אפילו לחלק נכבד מהדרשה. כל השבת עברה עליו בתפילה ובתחינה לה'.

בצאת השבת עוד הספיק להגדיל במעט את הסכום, אך כשקרבה שעת חצות ידע שלא יוכל להשתהות עוד. בלב נפחד יצא בחליצה מהירה אל מפקדת הפורעים. שעת הלילה רק הגבירה את סכנת השוטטות באזור, אך גם הפעם הצליח להגיע בשלום והוכנס אל המפקד.

ר' יצחק הניח את צרור הכסף על השולחן ואמר: "זה כל מה שהצלחתי לאסוף".

"כמה יש כאן?", שאל המפקד מבלי להסיר את עיניו מן הצרור. ר' יצחק נקב בסכום ולא הצליח להחניק אנחה שפרצה מליבו.

עיני המפקד אדמו מזעם. הוא קם ממקומו והחל להתהלך בחדר כארי בסוגר. הוא הביט בצרור הכסף ובר' יצחק חלופות. חמדת הבצע ותאוות הרצח בצבצו מאישונו. שניות נוראות עברו על ר' יצחק, שלחש תפילה ליושב במרומים.

לפתע התייצב הפורע מולו, התקרב אליו ונעץ מבט חדרר לתוך עיניו. "אמור לי את האמת", שאג – "האם לא הצלחת לקבץ את מלוא הסכום משום שהיהודים קימצו, או שזו כל יכולתם?".

מתח והחשש שללומם של יהודי העיר הכריעו את ר' יצחק. הוא פרץ בכבי. בקול שבור ומיוסר אישר את האפשרות השנייה. הוא סיפר על מצוקתם הכלכלית הנוראה של יהודי העיר, ואמר כי אלה פרוטותיהם האחרונות שבאו על חשבון לחמם של ילדיהם.

עיני המפקד לא סרו מר' יצחק. הוא הוסיף לפלל את עיניו במבטו גם לאחר שסיים לדבר. ואז סימן לו לצאת מבלי לומר דבר.

אך למחרת וכן בימים הבאים לא מצעו עוד אנשי הכנופיות ביהודי ורונוקוב.

לעילוי נשמת

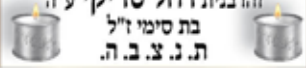
הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל

בר עליה ז"ל

והרבנית רחל טריקי ע"ה

בת סימני ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

* תוכן המודעות באחריות המפרסמים בלבד. ט.ל.ח.

077-915552